

DAVID COS, PRESIDENT DEL GRUP CLADE PÀG. 16-17

“Les cooperatives seran alternativa real només si es guanya dimensió”

David Cos

PRESIDENT DEL GRUP CLADE

La crisi ha perjudicat l'economia social. Però, què falta per consolidar-la com un model alternatiu a l'actual? A Clade, el primer grup cooperatiu català, advoquen per crear estructures més grans i fortes, que puguin competir en igualtat amb altres tipus d'empreses que no defensen valors com ara la participació i la democràcia. **Per Paula Mateu**

“Les cooperatives seran una alternativa real només si creixen”

Davis Cos presideix, des de fa més d'un any, el grup Clade, referent de l'economia cooperativa a Catalunya. Analitza el passat, però sobretot el present i el futur del cooperativisme català. Ho fa des de les seves oficines, al carrer Premià de Barcelona -situades a un edifici emblemàtic que durant el segle passat va acollir les cooperatives *El Amparo Obrero*, la *Flor de Maig* i la *Popular Santseca-*, i que comparteix amb altres societats i federacions del sector.

L'any 2013 el benefici de Clade va créixer un 20%, els ingressos, un 5,2% i l'ocupació, un 33%. Són resultats per estar-ne satisfets, no? Estem molt satisfets. Un any abans ja hi havies sensacions dels directius d'algunes companyies del grup d'un cert canvi de tendència. I durant el 2013 es va anar confirmant. El més positiu de tot és que està estudiat que a Clade, com en la resta de l'economia cooperativa, el percentatge de llocs de treball que acaben sent estables i de llarga durada és més alt que en altres sectors.

Malgrat que hi ha gent que no en vol sentir a parlar, el gran repte és la dimensió

Fer-se gran no implica perdre els valors del cooperativisme necessàriament

L'economia social és un model vàlid en temps de crisi, però també ho és d'esplendor

Les relacionades amb la cultura són les que ho han tingut més complicat, el 2013?

Sí, perquè la indústria cultural està un moment difícil. Però no podem ser pessimistes. A la primera persona que li vaig sentir em va dir un missatge d'optimisme era precisament d'una de les empreses del grup relacionada amb la cultura.

Ara esteu immersos en la reflexió sobre l'estratègia. Sí. Tenim la sensació de tancar una etapa, la fundacional, que s'ha allargat i ha inclòs el període de crisi. La nova estratègia ha de passar una segona fase de decreixement. I, a nivell extern, hem de fer una reflexió sobre com han funcionat les eines d'inversió que vam crear. Amb tot, l'ADN és el mateix: Clade té vocació de creixement i de contribuir a la generació de riquesa.

El creixement del grup inclou l'entrada de socis? S'està tenint en compte. El grup creixerà a curt, mitjà i llarg termini. La intenció és reforçar els sectors en què estem i, també, entrar en algun de nou.

Seran cooperatives? No som exclusivistes, però ens movem en l'entorn de

les cooperatives. I, en aquest procés de creixement, anem més pel cantó cooperatiu.

I, pel que fa a la cooperació a dintre del grup, com es reforça?

Des de la fundació, en el grup s'ha donat un intercanvi molt fluid de cultura i se n'ha acabat creant una de comuna. Això s'ha fet a través de comissions estables o de grups d'interès mutu. En la nova etapa estem avançant en la incorporació d'estructures iservey tangibles que ofereix el grup a les empreses que en formen part. En aquests anys de crisi

hem sentit a dir que l'economia social i cooperativa resisteix millor les dificultats. L'hem de veure com un refugi?

Com un refugi, no. Seria un error. És veritat que, en crisis anteriors, es creaven societats a partir d'empreses que tancaven i els treballadors cooperativitzaven. Algunes han arribat a ser emblemàtiques, però d'altres han caigut pel camí. Qui veu l'economia cooperativa com un refugi en moments de crisi s'agafa al fet que hi ha hagut històries d'èxit, però també s'ha de mirar els fracassos. L'economia cooperativa és vàlida en temps de crisi i d'es-

plendor. El que passa és que ara, a la crisi econòmica, se n'hi ha afegit una de valors, que és més llarga i profunda. S'ha generat desconfiança envers les principals estructures de la nostra societat i tot allò alternatiu ha gaudit de més bonaiatge.

Pot haver-hi una bombolla de cooperatives?

No, perquè l'economia cooperativa i social és asseynada. No vol dir que una cooperativa o els seus directius no facin d'isbarats. Però en aquestes empreses, el capital no està en primer lloc, sinó que ho estan les persones. Això dificulta que hi hagi casos d'abús com els que hem vist en altres models empresarials. Més enllà d'això, el gran repte de l'economia cooperativa és la dimensió. El 96% de les cooperatives són petites i el 4%, mitjanes o grans. En un món globalitzat i de grans corporacions, cal potenciar el creixement de les cooperatives. Hi ha gent a qui no agrada sentir-ho, però és l'únic camí perquè aquesta economia més social, justa, democràtica i participativa es guanyi el lloc que li pertoca. Si l'economia social no crea estructures més complexes, hi haurà projectes idíl·lics i macos, però

EL DETALL

Cooperació entre sectors

El proper 1 de desembre el grup Clade celebrarà la primera dècada de vida. Ha estat un temps en què ha consolidat un model basat en la intercooperació entre les societats que la integren, totes cooperatives llevat d'una, i de sectors diferents. Actualment en formen part Abacus,

Plana de Vic, Escola Sant Gervasi, Fundació Blanquerna, Grup Cultura 03, Grup Qualitat, La Fageda, Lavola i Suara. Tot i que no vol concretar els noms fins que no estiguin tancats, Cos avança que, ja a curt termini, el grup creixerà amb la incorporació de nous socis.

El president de Clade, David Cos, al carrer Premià del barri de Sants, on hi ha l'edifici que van ser diverses cooperatives històriques al segle passat i ara són les oficines del grup. ARND BRONKHORST

no serà una alternativa real.

Perquè sigui una alternativa s'han de dimensionar les cooperatives catalanes? Segur. En el grup ho tenim molt clar, i les empreses que en formen part viuen l'economia cooperativa sense por del creixement.

Com es fa, aquest pas endavant?

Igual que en la resta de sectors. Una empresa ofereix béns o serveis al món. Es tracta de buscar l'estructura que permeti oferir més o millors serveis al món que fins ara. Els instruments són els mateixos. Has de mirar com altres empreses creixen, i calcar models i estructures.

Això no implica perdre l'essència del cooperativisme?

Això és el que diuen els detractors d'aquest model cooperatiu de creixement. Jo penso que créixer no implica perdre els valors democràtics, participatius o de lligam amb l'entorn. Si, des de l'economia cooperativa, volem jugar un paper important, necessàriament hem de créixer. Cada pas que nosaltres no fem el fa un altre. Cada servei que no presta una cooperativa

“

L'assignatura pendent del cooperativisme català és entrar en la indústria

Cal facilitar els models que permetin la capitalització de les cooperatives

El projecte de llei de cooperatives no nega el pes de l'assemblea en la presa de decisions

d'atenció a les persones, cada plaça educativa que no cobreix una escola cooperativa, cada producte de la indústria cultural que no estigui fet per una cooperativa, l'estan oferint altres empreses, amb valors diferents.

En aquest sentit, Clade és un referent, perquè és el grup cooperatiu més gran de Catalunya.

Va néixer i continua viu amb aquesta vocació de creixement. Som partidaris de l'empresa cooperativa que vol fer-se gran en tots els sentits. El fet que hi hagi casos d'èxit de cooperatives és bo per a l'economia cooperativa i social.

El model és el base, on hi ha cooperatives grans com el grup Mondragon?

Nosom un cal de Mondragon, però sí que ha influït en el nostre naixement. Clade neix per ser un grup de referència en l'economia de base cooperativa a Catalunya i va fent camí. Però no s'ha plantejat en cap moment ser la corporació Mondragon de Catalunya. Ja anirem dibuixant el nostre camí.

Per què, per exemple al País Basc, hi ha més presència de la indústria en el

cooperativisme i aquí hi ha moltes empreses de serveis però no gran indústria?

Al conjunt del planeta, el cooperativisme és més agrari, de serveis, i de petita manufactura. La penetració en el món industrial és molt més complicada perquè requereix una forta capitalització, i aquest ha estat sempre un dels problemes del cooperativisme. És difícil engregar un projecte que requereixi una forta capitalització amb les aportacions dels socis. Catalunya té una forta història industrial liderada per la burgesia, mentre que la societat civil, que ha tingut sempre empenta, ha omplert espais culturals, educatius o d'atenció a les persones. Seria interessant que la legislació facilités l'entrada del cooperativisme en el món industrial. És l'assignatura pendent.

Quins canvis caldrien, perquè fos possible?

Qualsevol normativa que faciliti la capitalització de les cooperatives genera antítesis ràpidament. Però potser ha arribat el moment de ser cada vegada més permeables i veure que no hi ha un model, només, sinó que podríem trobar una gradació de models,

entre el cooperativisme pur dels orígens fins a d'altres que estan per descobrir, que siguin democràtics i en què cada persona tingui un vot. Aquest és el tret que nos'ha de canviar. Però, a partir d'aquí, es poden facilitar models empresarials en què una forta capitalització sigui possible però que la presa de decisions no es prengui des del capital.

El nou projecte de llei de cooperatives va precisament en aquest sentit. Per això, Clade la veu com una oportunitat?

És el motiu fonamental que ens fa pensar així. Les empreses del grup ens sentim molt cooperativistes i creiem fermament en el model. Una cooperativa es fonamenta en les persones i la seva participació, en la presa de decisions de manera democràtica. A partir d'aquí, pots construir estructures més grans o més petites, locals o globals. Es tracta que hi hagi legislació que ho faciliti. Aquest projecte de llei no nega en cap moment el pes de l'assemblea i els seus socis en la presa de decisions sobre el futur de la cooperativa. Per mi, això és el més sagrat.

Per exemple, es té en

compte la figura del soci inversor, que no participà en l'activitat, només aportarà capital.

És un soci que aporta diners. I aquest valor és molt controvertit, en el nostre sector. Alguns pregunten per què cal un soci inversor. És senzill, perquè cal capital per funcionar. Una altra cosa és quines limitacions hi posa l'assemblea.

En aquesta tasca de fer-se grans, creus que hi haurà processos semblants al que ha fet Clade?

Hi ha algun altre grup nascut aquests anys. Els processos de creixement són inevitables. A més, la creació de grups i la intercooperació forma part dels principis del cooperativisme.

L'altre gran repte és la internacionalització?

Clade ja ha començat la organització. Per exemple, Planade Vic ja exporta, i això pot anar a més. Lavola ha obert una oficina a Colòmbia. I hi haurà novetats, en aquest sentit, d'alguna de les empreses del grup. Pel que fa al conjunt del cooperativisme, també necessitarà internacionalitzar-se per aquesta necessitat de ser taca d'oli. Si no, veu un altre oli i taca a tu.

["Les cooperatives seran una alternativa real només si creixen"](#)

22/11/14 02:00 - BARCELONA - [PAULA MATEU](#)

El president de Clade, David Cos, al carrer Premià del barri de Sants, on hi ha l'edifici que va acollir diverses cooperatives històriques el segle passat i ara acull les oficines del grup. Foto: ANDREU PUIG.

1

Canals relacionats

- **Canal: Entrevistes**

L'assignatura pendent del cooperativisme català és entrar en la indústria

Cal facilitar els models que permetin la capitalització de les cooperatives

El projecte de llei de cooperatives no nega el pes de l'assemblea en la presa de decisions

Fer-se gran no implica perdre els valors del cooperativisme necessàriament

Malgrat que hi ha gent que no en vol sentir a parlar, el gran repte és la dimensió

L'economia social és un model vàlid en temps de crisi, però també ho és d'esplendor

La crisi ha perjudicat l'economia social. Però, què falta per consolidar-la com un model alternatiu a l'actual? A Clade, el primer grup cooperatiu català, advoquen per crear estructures més grans i fortes, que puguin competir en igualtat amb altres tipus d'empreses que no defensen valors com ara la participació i la democràcia.

Davis Cos presideix, des de fa més d'un any, el grup Clade, referent de l'economia cooperativa a Catalunya. Analitza el passat, però sobretot el present i el futur del cooperativisme català. Ho fa des de les seves oficines

s, al carrer Premià de Barcelona –situades a un edifici emblemàtic que durant el segle passat va acollir les cooperatives *El Amparo Obrero*, la *Flor de Maig* i la *Popular Santsenca*–, i que comparteix amb altres societats i federacions del sector.

L'any 2013 el benefici de Clade va créixer un 20%, els ingressos, un 5,2% i l'ocupació, un 33%. Són resultats per estar-ne satisfets, no?

Estem molt satisfets. Un any abans ja hi havia sensacions dels directius d'algunes companyies del grup d'un cert canvi de tendència. I durant el 2013 es va anar confirmant. El més positiu de tot és que està estudiat que a Clade, com en la resta de l'economia cooperativa, el percentatge de llocs de treball que acaben sent estables i de llarga durada és més alt que en altres sectors.

Les relacionades amb la cultura són les que ho han tingut més complicat, el 2013?

Sí, perquè la indústria cultural està un moment difícil. Però no podem ser pessimistes. A la primera persona que li vaig sentir emetre un missatge d'optimisme era precisament d'una de les empreses del grup relacionada amb la cultura.

Ara esteu immersos en la reflexió sobre l'estratègia.

Sí. Tenim la sensació de tancar una etapa, la fundacional, que s'ha allargat i ha inclòs el període de crisi. La nova estratègia ha de passar una segona fase de creixement. I, a nivell extern, hem de fer una reflexió sobre com han funcionat les eines d'inversió que vam crear. Amb tot, l'ADN és el mateix: Clade té vocació de creixement i de contribuir a la generació de riquesa.

El creixement del grup inclou l'entrada de socis?

S'està tenint en compte. El grup creixerà a curt, mitjan i llarg termini. La intenció és reforçar els sectors en què estem i, també, entrar en algun de nou.

Seran cooperatives?

No som exclusivistes, però ens movem en l'entorn de les cooperatives. I, en aquest procés de creixement, anem més pel cantó cooperatiu.

I, pel que fa a la cooperació a dintre del grup, com es reforçarà?

Des de la fundació, en el grup s'ha donat un intercanvi molt fluid de cultura i se n'ha acabat creant una de comuna. Això s'ha fet a través de comissions estables o de grups d'interès mutu. En la nova etapa estem avançant en la incorporació d'estructures i serveis tangibles que ofereix el grup a les empreses que en formen part.

En aquests anys de crisi hem sentit a dir que l'economia social i cooperativa resisteix millor les dificultats. L'hem de veure com un refugi?

Com un refugi, no. Seria un error. És veritat que, en crisis anteriors, es creaven societats a partir d'empreses que tancaven i els treballadors cooperativitzaven. Algunes han arribat a ser emblemàtiques, però d'altres han caigut pel camí. Qui veu l'economia cooperativa com un refugi en moments de crisi s'agafa al fet que hi ha hagut històries d'èxit, però també s'han de mirar els fracassos. L'economia cooperativa és vàlida en temps de crisi i d'esplendor. El que passa és que ara, a la crisi econòmica, se n'hi ha afegit una de valors, que és més llarga i profunda. S'ha generat desconfiança envers les principals estructures de la nostra societat i tot allò alternatiu ha gaudit de més bona imatge.

Pot haver-hi una bombolla de cooperatives?

No, perquè l'economia cooperativa i social és assenyada. No vol dir que una cooperativa o els seus directius no facin disbarats. Però en aquestes empreses, el capital no està en primer lloc, sinó que ho estan les persones. Això dificulta que hi hagi casos d'abús com els que hem vist en altres models empresarials. Més enllà d'això, el gran repte de l'economia cooperativa és la dimensió. El 96% de les cooperatives són petites i el 4%, mitjanes o grans. En un món globalitzat i de grans corporacions, cal potenciar el creixement de les cooperatives. Hi ha gent a qui no agrada sentir-ho, però és l'únic camí perquè aquesta economia més social, justa, democràtica i participativa es guanyi el lloc que li pertoca. Si l'economia social no crea estructures més complexes, hi haurà projectes idíl·lics i macos, però no serà una alternativa real.

Perquè sigui una alternativa s'han de dimensionar les cooperatives catalanes?

Segur. En el grup ho tenim molt clar, i les empreses que en formen part viuen l'economia cooperativa sense por del creixement.

Com es fa, aquest pas endavant?

Igual que en la resta de sectors. Una empresa ofereix béns o serveis al món. Es tracta de buscar l'estructura que permeti oferir més o millors serveis al món que fins ara. Els instruments són els mateixos. Has de mirar com altres empreses creixen, i calcar models i estructures.

Això no implica perdre l'essència del cooperativisme?

Això és el que diuen els detractors d'aquest model cooperatiu de creixement. Jo penso que créixer no implica perdre els valors democràtics, participatius o de lligam amb l'entorn. Si, des de l'economia cooperativa, volem jugar un paper important, necessàriament hem de créixer. Cada pas que nosaltres no fem el fa un altre. Cada servei que no presta una cooperativa d'atenció a les persones, cada plaça educativa que no cobreix una escola cooperativa, cada producte de la indústria cultural que no estigui fet per una cooperativa, l'estan oferint altres empreses, amb valors diferents.

En aquest sentit, Clade és un referent, perquè és el grup cooperatiu més gran de Catalunya.

Va néixer i continua viu amb aquesta vocació de creixement. Som partidaris de l'empresa cooperativa que vol fer-se gran en tots els sentits. El fet que hi hagi casos d'èxit de cooperatives és bo per a l'economia cooperativa i social.

El model és el basc, on hi ha cooperatives grans com el grup Mondragon?

No som un calc de Mondragon, però sí que ha influït en el nostre naixement. Clade neix per ser un grup de referència en l'economia de base cooperativa a Catalunya i va fent camí. Però no s'ha plantejat en cap moment ser la corporació Mondragon de Catalunya. Ja anirem dibuixant el nostre camí.

Per què, per exemple al País Basc, hi ha més presència de la indústria en el cooperativisme i aquí hi ha moltes empreses de serveis però no gran indústria?

Al conjunt del planeta, el cooperativisme és més agrari, de serveis, i de petita manufactura. La penetració en el món industrial és molt més complicada perquè requereix una forta capitalització, i aquest ha estat sempre un dels problemes del cooperativisme. És difícil engagar un projecte que requereixi una forta capitalització amb les aportacions dels socis. Catalunya té una forta història industrial liderada per la burgesia, mentre que la societat civil, que ha tingut sempre empenta, ha omplert espais culturals, educatius o d'atenció a les persones. Seria interessant que la legislació facilités l'entrada del cooperativisme en el món industrial. És l'assignatura pendent.

Quins canvis caldrien, perquè fos possible?

Qualsevol normativa que facilita la capitalització de les cooperatives genera anticossos ràpidament. Però potser ha arribat el moment de ser cada vegada més permeables i veure que no hi ha un model, només, sinó que podríem trobar una gradació de models, entre el cooperativisme pur dels orígens fins a d'altres que estan per descobrir, que siguin democràtics i en què cada persona tingui un vot. Aquest és el tret que no s'ha de canviar. Però, a partir d'aquí, es poden facilitar models empresarials en què una forta capitalització sigui possible però que la presa de decisions no es prengui des del capital.

El nou projecte de llei de cooperatives va precisament en aquest sentit. Per això, Clade la veu com una oportunitat?

És el motiu fonamental que ens fa pensar així. Les empreses del grup ens sentim molt cooperativistes i creiem fermament en el model. Una cooperativa es fonamenta en les persones i la seva participació, en la presa de decisions de manera democràtica. A partir d'aquí, pots construir estructures més grans o més petites, locals o globals. Es tracta que hi hagi legislació que ho faciliti. Aquest projecte de llei no nega en cap moment el pes de l'assemblea i els seus socis en la presa de decisions sobre el futur de la cooperativa. Per mi, això és el més sagrat.

Per exemple, es té en compte la figura del soci inversor, que no participarà en l'activitat, només aportarà capital.

És un soci que aporta diners. I aquest valor és molt controvertit, en el nostre sector. Alguns pregunten per què cal un soci inversor. És senzill, perquè cal capital per funcionar. Una altra cosa és quines limitacions hi posa l'assemblea.

En aquesta tasca de fer-se grans, creus que hi haurà processos semblants al que ha fet Clade?

Hi ha algun altre grup nascut aquests anys. Els processos de creixement són inevitables. A més, la creació de grups i la intercooperació forma part dels principis del cooperativisme.

L'altre gran repte és la internacionalització?

Clade ja ha començat la organització. Per exemple, Plana de Vic ja exporta, i això pot anar a més. Lavola ha obert una oficina a Colòmbia. I hi haurà novetats, en aquest sentit, d'alguna de les empreses del grup. Pel que fa al conjunt del cooperativisme, també necessitarà internacionalitzar-se per aquesta necessitat de ser taca d'oli. Si no, ve un altre oli i et taca a tu.

Cooperació entre sectors

El proper 1 de desembre el grup Clade celebrarà la primera dècada de vida. Ha estat un temps en què ha consolidat un model basat en la intercooperació entre les societats que la integren, totes cooperatives llevat d'una, i de sectors diferents. Actualment en formen part Abacus, Plana de Vic, Escola Sant Gervasi, Fundació Blanquerna, Grup Cultura 03, Grup Qualitat, La Fageda, Lavola i Suara. Tot i que no vol concretar els noms fins que no estiguin tancats, Cos avança que, ja a curt termini, el grup creixerà amb la incorporació de nous socis.

<http://www.leconomic.cat/neco/article/4-economia/18-economia/797656-lles-cooperatives-seran-una-alternativa-real-nomes-si-creixenr.html>